Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22
Inserate maĭ primescŭ în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Henrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondă pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ maĭ dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LIV.

„Gazeta" ese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., Pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 258. Braşovŭ, Joi, 21 Noemvre (3 Decemvre). 1891.

Din causa Sf. sěrbătorĭ de mâne, diarulŭ nu va apăré până Vinerĭ séra.

Braşovŭ, 20 Noemvre st. v.

In marea adunare a partidei „naţionale" séu a Apponyiştilorŭ, ce s'a ţinutŭ Dumineca trecută la Mişcolţŭ, s'a înauguratŭ în modŭ solemnŭ lupta energică şi hotărîtă a acestei partide în contra guvernului actualŭ.

In fulminanta sa vorbire, contele Apponyi aţîţă la luptă pe aderenţii seĭ, presentându-le situaţiunea creată sub guvernulŭ lui Tisza şi a urmaşului sěu Szapary, ca ne mai suportabilă.

Numai unŭ condeiu ca alŭ lui Mollière, dise Apponyi, ar puté sě descrie corupţiunea stărilorŭ actuale dela noi; în viéţa publică a patriei nóstre progreséză paralelŭ abusurile de pe vremea lui Napoleonŭ alŭ III-lea şi cele din republica nord-americană, alŭ căreia moralŭ politicŭ se marchéză în devisa: *to the victor spoiel* — alŭ învingětorului este prada.

Ca cea mai puternică dovadă pentru susţinerea gravelorŭ şi numěróselorŭ sale învinuirĭ, contele Apponyi se provócă la raporturile umilitóre ale guvernului unguresců faţă cu guvernulŭ austriacŭ. In privinţa armatei comune, dise Apponyi, n'amŭ pututŭ face nicĭ măcarŭ unŭ singurŭ pasŭ în sensulŭ unei respectărĭ mai stricte a pactului dela 67 şi în direcţiunea, ca partea ungurésca din armată sě o apropiămŭ mai tare de sentimentulŭ naţionalŭ; la honvedime vedemŭ o permanentă tendinţă de a 'i se slăbi caracterulŭ naţional; în cestiunea judecătorielorŭ consulare, guvernulŭ a instituitŭ o judecătoriă comună c. şi r., care în numele împěratului şi regelui póte pronunţa verdicte asupra sorţii Maghiarilorŭ, „carĭ nicĭ în epoca cea mai aulică n'au cunoscutŭ altŭ judecătorŭ supremŭ şi altă autoritate, în alŭ căreia nume sě se pótă pronunţa verdicte, afară de regele ungurescŭ". In fine se mai provócă contele Apponyi şi la casulŭ dela Fiume şi arătă, că din partea guvernului comunŭ nu li-s'a făcutŭ Maghiarilorŭ nicĭ măcarŭ hatârulŭ de-a transfera dela Fiume acelŭ regimentŭ „cu marĭ sentimente croate", în timpŭ ce décă, pentru esemplu, la regimentulŭ de infanteriă, orĭ la regimentulŭ de cavaleriă staţionatŭ la Kecskemet s'ar manifesta vre-unŭ semnŭ de simpatiă faţă cu o astfelŭ de directivă politică, n'ar fi óre silitŭ sě sbóre numai decâtŭ la Klagenfurt, séu în Galiţia?

Acestea suntŭ apostrofările cele mai succese din vorbirea contelui Apponyi, prin carĭ elŭ a şi storsŭ aprobările cele mai hotărîte din partea ascultătorilorŭ seĭ maghiarĭ.

Pactulŭ dela 67 l'a amintitŭ contele Apponyi numai întru câtŭ prin „stricta lui respectare" speră sě se pótă dobêndi „independenţa naţională" şi „proclamarea statului naţionalŭ maghiarŭ", ér de cestiunea naţionalităţilorŭ, care stă în legătură cu acestŭ pactŭ, n'a amintitŭ nicĭ unŭ cuvêntŭ şi, de vreme ce vorbesce de „statŭ naţionalŭ, maghiarŭ", de sine se'nţelege, că nicĭ n'a pututŭ aminti, deórece pentru elŭ acéstă cestiune — atâtŭ de nepotrivită pentru câştigarea de popularitate între Maghiarĭ — de-ocamdată nu esistă.

Dér décă sórtea îlŭ va sprijini pe contele Apponyi, ca sě ajungă şi elŭ odată în loculŭ, unde se află astădĭ adversarulŭ sěu Szapary, va trebui şi elŭ sě simţă, că o cestiune de naţionalitate esistă în ţéra acésta, şi décă nu va voi, orĭ nu va fi în stare sě ducă în deplinire resolvarea acestei grave cestiunĭ, va fi silitŭ şi elŭ tocmai aşa sě se subordineze celorŭ dela Viena, şi tocmai aşa sě facă dependentă sórtea „naţiunii" de voinţa acestora, precum impută că o face guvernulŭ Szapary.

Inzadarŭ strigă ei în contra Austriei şi înzadarŭ rêvnescŭ după „independenţă naţională", căcĭ pe câtŭ timpŭ continuă rěsboiulŭ de esterminare în contra naţionalităţilorŭ, de o deplină emancipare de sub Austria nu póte fi vorba; căcĭ spre a puté asupri majoritatea locuitorilorŭ nemaghiarĭ din ţéră, guvernulŭ ungurescŭ are lipsă de sprijinulŭ Austriei, tocmai aşa, precum actualulŭ guvernŭ alŭ Austriei, spre a-şĭ puté susţiné suprematia peste popórele negermane din partea de dincolo a monarchiei, are lipsă de sprijinulŭ Ungariei.

Salutărĭ de bună-venire.

Colaboratorulŭ nostru, d-lŭ *Traianŭ H. Popu*, a primitŭ cu ocasiunea eliberărei sale din închisórea de statŭ dela Seghedin mai multe felicitărĭ din diferite părţĭ, dintre carĭ publicămŭ următórele două, sosite dela junimea română din Viena şi din Anvers. Eată-le:

Viena, 1891.

Salutămŭ cu bucuriă eliberarea ta Suferinţele tale au fostŭ suferinţele nóstre.... Causa nóstră dréptă trebue sě triumfeze. Dumnedeu cu tine şi cu causa nóstră.

Tinerimea română din Viena.

Anvers, 1891.

Vě felicitămŭ cordialŭ şi vě dicemŭ: bine aţĭ venitŭ din închisorile unguresci!

Suferinţele de felulŭ acesta, îndurate de d-vóstră şi de alţiĭ, carĭ ca şi d-vóstră luptă pentru drepturile şi libertăţile poporului român din Austro-Ungaria, nu vorŭ contribui, decâtŭ se desvólte în noi şi mai multŭ sentimentulŭ iubirei de neamŭ, făcêndŭ în chipulŭ acesta din noi ómenĭ, carĭ la vreme se vorŭ şci jertfi cu bărbăţiă şi abnegaţiune pentru poporulŭ nostru şi pentru sfintele lui drepturĭ.

Studenţii română dela academia din Anvers:

Vasile Cupşa, Victorŭ Suditu, I. Gheorghiu, G. A. Eremie, G. N. Gologanŭ A. Liţica, Ioanŭ V. Săvescu, Titus Andreescu, St. Stoenescu, Georges N. Ionescu, Gheorghe Magâlea, D. C. Ionescu, Ioanŭ Gavrilescu, George Moroianu.

CRONICA POLITICĂ.

— 20 Noemvre (2 Dec.)

— **Privitorŭ la vorbirea cancelarului Caprivi, pressa rusésca**, dér mai alesŭ „Graşdanin" se pronunţă în modŭ nu prea favorabilŭ. Numita fóiă dice, că vorbirea lui Caprivi nu conţine nicĭ măcar unŭ grăunte de adevěrŭ. Décă Germanii au legatŭ marĭ speranţe, de întêlnirea dela Narva, atuncĭ s'au înşelatŭ. De sigurŭ, că décă Bismarck ar fi fostŭ la putere, atuncĭ întêlnirea dela Narva şi eşeculŭ împreunatŭ cu aceea, nu s'ar fi întêmplatŭ. De aicĭ vine, că ideia lui Caprivi de-a revindica pentru sine şi pentru politica germană „succesulŭ" întêlnirei dela Narva, a fostŭ nenorocósă şi fără de nicĭ unŭ resultatŭ. Noi susţinemŭ, continuă „Graşdanin", că tocmai după eşeculŭ, ce l'a suferitŭ politica germană la Narva, s'au începutŭ raporturile încordate, carĭ mărindu-se încă prin alte eşecurĭ suferite la Parisŭ şi Londra, au făcutŭ indispensabilŭ evenimentulŭ dela Kronstradt. Cercurile politice rusescĭ bine informate şi patriotice nu potŭ decâtŭ sě se bucure de marea însemnătate a evenimentului dela Kronstadt, şi mai alesŭ sě bucură, findcă evenimentulŭ din vorbă marchéză în modŭ evidentŭ eşecurile politicei germane.

— **Asupra tratatului triplei alianţe** „Figaro" a primitŭ dela corespondentulŭ sěu din Viena câte-va destăinuirĭ impor-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

(15)

Cerşitórea dela Ponts des Arts.

Novelă de **Vilhelm Hauff**; trad. de *Cornel Scurtu.*

Iosefa, după câteva minute, îşĭ veni în fire, ea cerù sě o ducă în camera ei, ceea ce se şi făcù, ér fetele şi femeile se întrebau unele pe altele cu curiositate; ele spuseră sute de mijlóce, carĭ se întrebuinţéză în contra leşinului, ele povesteau cum li-s'a întêmplatŭ colo şi colo, ele în fine înţeleseră, că încordarea cea mare a d-nei de Faldner, multele grijĭ şi afacerĭ din diua acésta, au pricinuitŭ acéstă întêmplare şi grija, că baronulŭ se va blama, fiind-că se purtase fórte necuviinciosŭ, a acceleratŭ causa.

Baronulŭ se încercà într'aceea sě restabilescă ordinea de mai înainte între bărbaţĭ. Elŭ poruncì sě se umple desŭ paharele, běù sdravenŭ, aci în sănětatea acestuia, aci în a celuilaltŭ, şi cerca sě liniştéscă pe óspeţii sěi cu felŭ de felŭ de cuvinte mângăiătóre. „Nu provine din altceva", esclamà elŭ, „decâtŭ dela ideia greşită a timpului modernŭ; fiăcare femeiă de rangŭ are astădĭ nervĭ slabĭ, şi décă nu are nervĭ slabĭ, atuncĭ nu e damă nobilă; a leşina însémnă a avé tonŭ bunŭ; diavolulŭ a aflatŭ aceste tocmirĭ nebune. Şi de aci mai provine, că nu mai poţĭ numi lucrurile după numele lorŭ adevěratŭ. Tóte trebue sě mérgă delicatŭ, decentŭ, finŭ, cu manieră, aşa încâtŭ te scotŭ din sărite. Acum ea s'a alteratŭ, căcĭ amŭ riscatŭ o glumă, care dór e crema societăţii; că nu ne-au mişcatŭ nisce istorii sentimentale, fine şi delicate, şi că mi-au permisŭ câteva conjecturĭ practice! Şi te-am ţinutŭ de unŭ omŭ mai cu minte, Fröben, decâtŭ sě-mĭ iai în nume de rěu aceste."

Dér acela, cătră care adresase baronulŭ partea din urmă a vorbirei sale, nu se mai afla printre óspeţĭ. — Fröben se duse supěratŭ în camera sa, něcăjitŭ findŭ pe sine însuşĭ şi pe tótă lumea. Incă nu-şĭ putea da sémă bine despre acestŭ incidentŭ ciudatŭ, sufletulŭ sěu era încă iritatŭ de mâniă asupra brutalităţii amicului sěu şi era cu multŭ mai emoţionatŭ de frica despre nenorocirea amicei sale, decâtŭ sě se mai pótă gândi în linisce şi cu chibzuinţă. „Óre nicĭ *ea* nu mě va crede?" îşĭ dise elŭ în sine, măhnitŭ; „óre şi ea va pune mai multŭ pondŭ pe vorbele bărbatului ei, decâtŭ pe curatulŭ adevěrŭ, pe care l'am povestitŭ? Ce însemnau óre acele privirĭ ciudate, ce mi-le arunca în decursulŭ povestirei mele? Cum a pututŭ sě o emoţioneze atâtŭ de tare întêmplarea acésta, încâtŭ sě îngălbinéscă şi sě tremure? Óre sě fiă adevěratŭ, că ea are simpatiă faţă de mine, că s'a simţitŭ ofensată de batjocura amicului, care mě dejosì atâtŭ de multŭ în ochii ei? Şi ce voia ea sě dică, când se ridicase? Voia sě pună capětŭ vorbelorŭ necuviincióse ale lui Faldner, séu póte că tocmai voia sě mě apere?"

Dicêndŭ acestea, se preumbla iritat în susŭ şi în josŭ prin odaiă, privirea sa cădù asupra sulului ce conţinea acelŭ tablou; elŭ îlŭ privì surîdêndŭ cu amarŭ. „Şi cum m'amŭ pututŭ lăsa eu sě fiu răpitŭ de unŭ sentimentŭ de nemodestiă, sě-mĭ deschidŭ inima unorŭ ómenĭ, carĭ totuşĭ nu înţelegŭ sě vorbéscă despre asemenea lucrurĭ, ce sunt streine pentru ómenii de rangŭ înaltŭ; ce e rěu şi ordinarŭ li-e mai plăcutŭ şi li-se pare mai naturalŭ, decâtŭ unŭ lucru estra-ordinarŭ; cum amŭ pututŭ eu sě povestescŭ eu acestorŭ păpuşĭ despre obrajii těi plăcuţĭ şi despre buzele tale dulcĭ? O, tu sermană copilă; cu câtŭ eştĭ mai nobilă în miseria ta, decâtŭ aceştĭ fanfaronĭ cu tovarăşii lorŭ, carĭ cunoscŭ adevěrata miseriă numai din audite şi despre orĭ ce virtute, ce se ridică mai pe susŭ de lucrurile ordinare, rîdŭ ca de nisce poveştĭ! Unde eştĭ tu óre acum? Şi óre îţĭ mai aducĭ aminte de amiculŭ těu şi de acele sěrĭ, carĭ l'au făcutŭ fericitŭ."

Ochii i se umplură de lacremĭ, când privì tabloulŭ, când se gândì, ce nedreptate amară i-au făcutŭ ómenii astădĭ acestei sěrmane fiinţe. Elŭ voia sě-şĭ înfrêne lacremile, dér acestea îlŭ podidiră mai tare. Era unŭ locŭ în inima tîněrului, unde, ca şi într'o grópă adêncă, se adunaseră în tăcere şi pe timpŭ îndelungatŭ, tótă duioşia, tóte lacrămile înăbuşite; dér momente ca aceste, în care durerile amintirei şi desnădăjduirea sa îlŭ copleşiră atâtŭ de greu, sparseră coperişulŭ acestei gropĭ şi lăsară sě curgă şiroiulŭ reţinutŭ de măhnire cu atâtŭ mai puternicŭ, cu câtŭ curagiulŭ sěu înfrînatŭ trecea în duioşiă.

27.

Fröben medità în diua următóre asupra întêmplărilorŭ dilei de erĭ şi nu era decisŭ, că óre sě plece chiar acum din casa acésta, în care póte o petrecere

tante, carī au produsū o viuă emoțiune prin cercurile politice din Parisū. Reproducemū întocmai după „Figaro" depeșa corespondentului sĕū din Viena: „Suntū în mĕsură de a vĕ da informațiunī primite din surse autorisate asupra angajamentelorū contractate de Italia față de aliatele sale. Prin tratatulū sĕū cu Germania, Italia se obligă, în casū de rĕsboiu între Germania și Francia la următórele: 1) De a mobiliza *imediatū* și de a concentra *în timpulū celū mai scurtū posibilū*, la frontierele sale din spre Alpī, o armată de douĕ sute de ómenī, gata a întra în campaniă la celū di-tâĭ semnū. 2) De a mobilisa flota sa de a încerca o diversiune asupra cóstelorū Algeriei și asupra Corsicei, în acelașī timpū o escadră va pleca sĕ încunjure cóstele atlantice ale Franciei. In casū de rĕsboiu franco-italianū, Germania se angajase de a mobilisa *fără întârdiere* corpurile sale de armată 8, 14 și 15 staționate în Alsacia și Lorena, în ducatul Baden și prin provinciile renane și, de a le lansa asupra frontierelorū Vosgice. Angagiamentele Italiei cu Austro-Ungaria suntū mai puținū positive, mai puțin formale. Ințelegerea între aceste douĕ puterī e mai multū diplomatică Cele douĕ cabinete din Roma și Viena se angajase a observa aceeașī liniă de conduită și de a se ajuta în Orientū. O cooperațiune maritimă a acestorū douĕ puterī nu este prevĕdută, de câtū numai pentru casulū, când echilibrulū și *statulū quo* în marea mediterană vorū fi gravū amenințate. Aceste informațiunī, o repetū încă o dată, provinū dintr'o sursă absolutū vrednică de credință."

— Diarulū „*Politische Corespondenz*" din Viena publică o corespondență din Berlin prin care constată, că visita d-lui de **Giers la Berlin** dovedesce la ce grad de indiferentismū a ajunsū cestiunea relațiunilorū între Germania și Rusia, de óre-ce nimenī nu 'șī dă ostenéla de a deduce din acestū faptū conclusiunī politice. O corespondență a aceluiașī diarū, primită din Petersburg, pretinde că visita cancelarului rusū la Paris arū fi întăritū legăturile franco-ruse, combinațiunea însĕ, că scopulū călĕtoriei ar fi fostū încheierea unui tractatū, este lipsită de orī-ce temeiu.

— Diarulū „Odjek" din Belgradū, aduce în Nrulū sĕū mai recentū următórea convocare: „**La adunarea Bosniacilorū și Herțegovinenilorū**, ce se va ține la 17 (29) Noemvre, în care se vorū pertracta statutele reuniunei și se vorū alege membrii comitetului, suntū învitațī a lua parte, fără osebire de confesiune, toțī Bosniacii și Herțegovinenii, carī sunt gata sĕ se lupte pentru *ideia unirei acestorū douĕ provincii*".

— Ministrulū grecescū de esterne *Deligiorgis*, a datū **rĕspunsū puterilorū europene**, carī au căutatū sĕ se amestece în afacerile interne ale Greciei, din incidentulū construcției liniei ferate Myli-Calamata. „D-lū de Deligiorgis, rĕspundĕndū notei identice a representanțilorū Germaniei, Franciei, Austriei, Turciei și Italiei în afacerea drumului de ferū Myli-Calamata, a disū că nu admite de locū ca neplata lucrătorilorū străinī de către compania concesionară belgiană sĕ pótă fi obiectulū unei intervențiunī diplomatice, acésta este o afacere internă, care privesce pe tribunalele țĕrii, cărora creditorii străinī ai societății belgiane ar fi trebuitū sĕ se adreseze. D. Deligiorgis respinge cu energiă ingerința străină, care ar constitui o atingere a drepturilorū de suveranitate ale Greciei. Esprimă marea sa surprindere de a vedé pe representanții puterilorū, că persistă sĕ înfrunte afacerea, după aprecierī greșite a obligățiunilorū Greciei către societatea concesionară. Nu permite ca puterile străine să'șī aroge unū dreptū de controlū asupra atitudinei séu asupra actelorū de ordine internă a guvernului elenicū, și respinge în fine propunerea puterilorū, carī cerū ca Grecia sĕ dea asigurarea, că interesele creditorilorū străinī vorū fi păzite în combinațiunea pentru terminarea lucrărilorū, acéstă asigurare ar puté sĕ aducă pagubă intereselorū elenice."

— Oficiulū Reuter telegrafiéză din Peking, cu data de 29 Noemvre, la Londra despre **turburările din China** următórele: In partea nordică a zîdurilorū celorū marī au isbucnitū douĕ *revolte*. O revoltă mai seriósă s'a întâmplatū în districtulū *Takov*. Mandarinii au concesū prigonirea creștinilorū. Misiunile europene a fostū jefuite și 300 de ómenī au fostū ucișī în modulū celū mai crâncenū. Guvernorulū generalū *Li Hung Csaig*, a trimisū cu trenulū mai multe mii de soldațī în contra rebelilorū. Misionarii au părăsitū ținuturile din nordostulū orașului Peking, deórece autoritățile nu suntū în stare sĕ-i apere. O altă depeșă anunță: Rebelii înaintéză cucerindū orașe fară ca sĕ li se opună vre-o resistența. Uciderile din Tacov suntū de o crudime ne mai pomenită; misiunea belgică a fostū măcelărită fără cruțare. Se dice, că aceste crime au fostū sĕvêrșite de mandarinii fanaticī. Intre Europenii din Peking domnesce o mare agitațiune.

SCIRILE DILEI.

— 20 Noem. (2 Decem.)

Telegramă de felicitare lui Imbriani și Menoti Garibaldi. Aflămū din „Naționalulū", că mai mulțī cetățenī românī din Craiova au adresatū următórea telegramă d-lorū Imbriani și Menoti Garibaldi la Roma:

Imbriani și Menoti Garibaldi, Roma.

Cuvintele vóstre în ultimele ședințe ale congresului ne-au însuflețitū și ne-au redatū marī speranțe. In adevĕrū principiulū naționalitățilorū, pentru care atâta au luptatū marī bărbațī ai lumei moderne, va fi uniculū mijlocū de înfrățire alū popórelorū și decī alū păcei, ce atâta se doresce. Noi cetățenī ai Craiovei vĕ felicitămū din inimă și vĕ aducemū aci omagiile nóstre de recunoscință pentru cuvintele rostite în congresū în favorulū frațilorū noștri martirisațī de Ungurī.

***

Președinte alū camerei române a fostū alesū d-lū colonelū *Roznovanū*, care a fostū și în anulū trecutū președinte alū acestei camere.

***

Mișcarea poporațiunei în România. In anulū 1890 au fostū în România, după statistica ministeriului domeniilor, 38,664 de căsĕtorii, 204,669 nascerī și 150,757 casurī de mórte, și adecă pe orașe se vine 5569 căsĕtorii, 33,002 nascerī, și 28,138 casurī de mórte, pe poporațiunea rurală 33,095 căsĕtorii, 171,667 nascerī și 112,623 casurī de mórte.

***

Seghedinulū — germanisatū? „Egyetértés" dela 1 Decemvre n. aduce o interesantă notiță din Seghedinū. E vorba de faptulū, că unū „*uri ember*", care avea daraverī în numitulū orașū, a descălicatū la hotelulū principalū, ce pórtă numele sdrobitorului de naționalitățī de odinióră, „Tisza". Domnulū din vorbă adresându-se către portarū în limba maghiară, acesta i-a rĕspunsū nemțesce, îndrumându-lū sĕ urce etagiulū. Dér ce sĕ vedī, ajungĕndū în etagiu camerista îlū agrăesce érășī nemțesce, ér adresându-se către unulū din servitorī, i-a rĕspunsū ruptū-alesū, că elū e vienesū și că nu scia nicī o bóbă unguresce. — Scirea acésta l'a turburatū rĕu pe „Egyetértés", care după ce-șī esprimă mirarea, cum de se póte întâmpla așa ceva într'unū neaoșū orașū ungurescū, unde până acum Germanulū cu limba lui nu putea cere nicī pâne nicī apă, dă totodată espresiă dorinței nebune șovinistice, de-a nu se mai afla pe viitorū nicī unu hotelū în Ungaria, unde n'ai puté sĕ te „fericescī" cu limba lui Arpád....

***

Impĕratulū Germaniei la Bucurescī. „Magyar Hirlap" primesce o telegramă din Bucurescī, în care se dice, că împĕratulū Wilhelm, ar avé de gândū sĕ mérgă în luna lui Martie a. v. la Bucurescī, ca sĕ re'ntórcă visita Regelui Carolū.

***

Cutremurū de pĕmêntū. In nóptea de 28 spre 29 Noemvre s'au simțitū în Sibiiu douĕ cutremure de pĕmêntū. Celū dintêiu a fostū simțitū la $11\frac{1}{2}$ înainte de medulū nopții, ér alū doilea la $3\frac{1}{2}$ óre după miedulū nopții.

***

Deputația turcéscă trimisă la Livadia s'a reîntorsū la Stambul, după cum ne spune o depeșă din Constantinopol. Ea a adusū Sultanului o scrisóre autografă de mulțumirī din partea Țarului. Șefulū deputațiunei, Fuad Pașa, a fostū decoratū de Țară cu ordinulū S-tului Alexandru Newsky.

***

Țarulū și Țarina Rusiei, s'au întorsū în 28 Noemvre din Livadia la Gacina.

***

Centenarulū componistului Mozart. Sâmbătă în 5 Decemvre n. c. se va serba centenarulū morții celebrului componistū W. A. *Mozart*. Din incidentulū acesta se va ține în diua aceea unū requiem în biserica Sf. Stefanū din Viena.

***

Reuniunea pentru îngrijirea galițelorū. Membrii subscrișī ai acestei reuniunī, precum și alțī, carī se interesézǎ de acéstă reuniune suntū rugațī ca sĕ ia parte la adunarea, ce va fi mâne séra la 8 óre, în restaurantulū Iosef Balazs, din Scheiu (lângă tribunalū.)

***

Concertū. Atragemū atențiunea publicului asupra concertului ce-lū va da în 8 Decemvre societatea de operă a d-lui directorū Berger, în sala hotelului centralū Nr. 1. Diarulū sibianū „Siebenb. D. Tgblt" laudă fórte multū producțiunile acestei societăți. Programulū este următorulū: Daisy Singer, cântărĕță de coloratură: 1) Ariă din opera „Dinorah", 2) Ariă din opera „Traviata", 3) „Mein Liebster", cântecū de Edgar Krones, 4) „Engelserenade", de Thomas. Therese Schilder, artistă: 1) „Fächersprache" de Majer Helmund. 2) „Es muss ein Wunderbares sein", de Liszt, 3) „Krähe", de Schubert, 4) „Die Sonne lacht", din „Samson și Dalila" de Saint-Sains. K Sachse, tenorū: 1) Ariă din „Zauberflöte". 2) „Liebesglük", cântec de Sucher, 3) „Wie berührt mich wundersam", cântecū de Fr. Bendel, 4) „Das erste Veilchen", cântecū de Mendelsohn. 5) Douĕ cântece de Mascagni. Fritz Iülich, bassistū: 1) „Der schlesische Zecher", de Reissiger. 2) „Der Trompeter" de Speier și „Säugertestament" de Osten. 3) „Erinnerung" de Abt. 4) „Büblein klein" din „Lustige Weiber" de Donizetti. 5) „Heilige Halle" de Mozart. 6) „Sehnsucht" de Rubinstein. A. K. Mirus: 1) „Als ich zum ersten Mall dich sah" de Hugo Brückler. 2) „Lehu deine Wang an meine Wang" și „Margareth am Thore" de Adolf Iensen. Prețulū locurilorū: Cercle 1 fl. 50 cr. Parterre 1 fl. Locū numerotatū pe galeriă 80 cr. Stalū pe galeriă 50 cr. Parterre în picióre 50 cr. Bilete se potū căpĕta până în séra concertului în librăria d lui Wilhelm Hiemesch și séra la casă.

Brașovū, 20 Noemvre c.

„Tribuna" dela 17 (29) Noemvre a. c. se întrece pe sine însă-șī.

Ea publică rĕspunsulū, ce 'i l'amū datū noi în Nr. 253 dela 15 (27) Noemvre c. alū fóiei nóstre *din cuvêntū în cuvêntū* și încheiă apoi printr'o nouă suspiționare, pe care are obrăsnicia a o basa chiar pe acelū rĕspunsū. Dér nu numai că suspiționéză, ci și calumniéză, susțiindū, că „Gazeta Transilvaniei" „sub plapoma solidarității face politică în doi perī".

Ach wie gescheit!...

„Tribuna" e fórte îndrăsnéță. Dér óre nu rischéză ea prea multū față cu faptulū, că e imposibilū, ca între cetitorii ei sĕ nu se afle și ómenī cu judecată cóptă. Cum se presentă „Tribuna" înaintea acestorū cetitorī ai sĕi, când în locū de a se apĕra cu dovedī, strigă totū mai tare în contra altora fără dovedī?

Orī dóră crede „Tribuna", că publicândū cu litere gróse unele afirmărī din rĕspunsulū nostru, pe carī ea le numesce „înjurăturī", nu s'a caracterisatū ea pe sine însa-șī, ci a doveditū ceva în contra „Gazetei"?

Décă amū avé cu cine, amū fi gata sĕ ne rĕmășimū, dece contra unulū, că noi tóte acele afirmărī le putemū susține cu dovedī scóse din numerii „Tribunei" și că ea nu va puté aduce nicī o dovadă pentru a-șī susține suspiționările și calumniările sale.

Décă poftițī, n'avețī decâtū sĕ dorițī și noi, și fără rĕmășagū, ne vomū ține de vorbă.

---

mai îndelungată l'ar fi espusū la mai multe neplăcerī; deodată ușa se deschise și baronulū întrà abătutū și rușinatū. „Aséră n'ai venitū la cină, astădī încă nu te-ai arătatū", începū elū apropiându-se. „Tu eștī supăratū pe mine; dér fii cuminte; vedī, s'a întêmplatū lucru minunatū cu mine; bĕusemū peste di prea multū vinū, tu cunoscī partea mea slabă: atuncī nu potū sĕ mĕ lasū sĕ nu năcăjescū pe cineva. Suntū în deajunsū pedepsitū, că diua frumósă de erī s'a sfîrșitū atâtū de rĕu și că casa mea acum va fi patru sĕptĕmânī în gura vecinilorū mei. Nu-mī amărī cu totulū viéța, fi érășī amicală ca mai înainte!"

— „Trecī mai bine cu totulū peste istoria acésta," rĕspunse Fröben cu fața posomorită, oferindu-i mâna, „nu-mī place, sĕ mĕ mai esprimū asupra unorū asemenea lucrurī; dér mâne plecū de aicī; aicī nu mai stau de locū".

— „Nu fii nebunū!" esclamă baronulū, care nu se aștepta se la acésta și se înspăimântă tare. „Din causa unei asemenea scene sĕ plecī îndată! O spunemū totdéuna, că eștī unū arțăgosū. Nu, din asta nu va fi nimicū, și óre nu mi-ai promisū, că vei aștepta până când vorū sosi epistole dela Don Pedro din W.? Nu, nu trebue sĕ plecī, nicī de societate n'ai de ce sĕ te rușinezī, acésta întrégă și cu deosebire femeile mĕ certă cum se cade, ele ț'au datū cu totulū dreptate și diceau, că eu sunt vina la tóte".

— „Cum îi merge femeei tale?" întrebă Fröben, pentru ca sĕ scape de aceste amintirī.

— „Cu totulū restabilită, a fostū numai așa o spaimă mică, fiindcă ea se temea, că ne-amū certatū seriosū noi amêndoi, te aștéptă cu dejunulū; vino cu mine în josū și fii cu minte. Trebue sĕ mĕ ducū călare, nu mi-o lua în nume de rĕu, móra începe adī sĕ âmble. Va sĕ dică eștī ca și mai înainte?"

— „Ei bine, fiă!" dise tinĕrulū cam supĕratū" „lasă odată în pace tótă istoria. Elū urmă pe baronulū, cu sentimente curióse, pe carī singurū nu și-le putea esplica. Baronulū mulțămitū, că l'a împăcatū lesne pe amiculū sĕu, plecă repede înainte și în grabă anunță femeei sale, ce ispravă făcuse și apoi părăsi castelulū, pentru ca sĕ-șī pună móra în lucrare.

(Va urma).

Alianţa franco-rusă şi Grecia.

Ḑiarulŭ grecescŭ *„Akropolis“* primesce din Petersburg dela o persónă influentă la Curte nisce informaţiunĭ privitóre la situaţia Greciei faţă de cele două grupărĭ marĭ europene, informaţii, carĭ suntŭ lipsite de interesŭ generalŭ.

In urma evenimentelorŭ dela Kronstadt, — spune informatorulŭ ḑiarului grecescŭ, — a fostŭ la Kopenhaga unŭ viu schimbŭ de vederĭ între Ţarulŭ şi regele George alŭ Greciei. De şi, se înţelege, că nu se cunósce anume cuprinsulŭ acestorŭ convorbirĭ, cercurile bine informate dela Curtea ruséscă asigură totuşĭ, că în decursulŭ acelorŭ schimbărĭ de părerĭ nu s'a ridicatŭ nicĭ o obiecţiune seriósă împotriva alipirei Greciei de alianţa franco-rusă.

Mai târḑiu s'au începutŭ negociărĭ la Atena între miniştrii plenipotenţiarĭ ai Rusiei şi Franciei deoparte şi între guvernulŭ grecescŭ de alta, în acelaşĭ înţelesŭ. Resultatulŭ acestorŭ negociărĭ a fostŭ convingerea, care domnesce acum, că alipirea Greciei la alianţa franco-rusă este impusă de firea lucrurilorŭ.

Ca participătóre la alianţă, Grecia oferă flota sa vrednică de considerare, o armată de 100,000 de ómenĭ şi în sfîrşitŭ, ceea ce este mai importantŭ, situaţia sa geografică, care, avêndŭ în vedere siguranţa porturilorŭ sale, pare ca şi creată pentru o basă de operaţii de primulŭ rangŭ, atâtŭ pentru Francia câtŭ şi pentru Rusia, în marea Mediterană.

Şi de óre-ce atâtŭ în Parisŭ câtŭ şi în Petersburg se preţuiesce fórte multŭ valórea alianţei grecescĭ, cei doi aliaţĭ *suntŭ gata a garanta aliatului alŭ treilea Creta, Epirulŭ, Macedonia de miéḑă-ḑi şi tóte insulele.*

In astfelŭ de împrejurărĭ, alipirea Greciei la alianţa îndoită se póte privi ca unŭ faptŭ sigurŭ.

Corespondentulŭ din Petersburgŭ adaugă:

Timpulŭ neutralităţii a trecutŭ pentru Grecia; printr'ênsa ea ar perde orĭ ce speranţe pentru viitorŭ. Cu alianţa întreită nu póte sĕ mérgă, căcĭ politica acestei şi a Engliterei nu nisuesce spre întărirea Greciei. Austro-Ungaria şi Englitera arŭ avé chiar interesŭ ca Grecia sĕ fiă slabă, cea dintâi din pricina Salonicului, a doua din pricina Cretei.

Francia din potrivă ar fi singura putere, care ar dori o Greciă tare, care sĕ fiă în stare sĕ ţină echilibrulŭ Italiei. Ér întru câtŭ privesce pe Rusia, ea n'are nicĭ unŭ interesŭ ca sĕ caute slăbirea Greciei, de órece unŭ statŭ elinŭ de cincĭ milióne ar pune capĕtŭ visurilorŭ de o Bulgariă mare; Rusia însĕ, pentru planurile sale, are nevoiă de o Bulgariă mică şi supusă. Decĭ, Grecia trebue sĕ alégă dintre grupurile politice existente în Europa, pe acéstă din urmă.

La tóte acestea, ḑiarulŭ grecescŭ *„Akropolis“*, care de altfelŭ are reputaţiune de moderatŭ, ḑice, că în adevĕrŭ orĭ-ce grecŭ recunósce aḑĭ, că nu mai merge cu neutralitate şi că Grecia, la césulŭ hotărîtorŭ, trebue sĕ-şĭ arunce şi ea spada în cumpănă. De aceea necesitatea de a încheia alianţe sĕ impune de pe acuma chiar.

„Akropolis“ nu voesce sĕ ia rĕspunderea pentru cele spuse de corespondentulŭ sĕu din Petersburg, pe de altă parte scie ca şi orĭ-care grecŭ, că ţéra sa n'a avutŭ din cealaltă parte (din partea alianţei întreite) decâtŭ crude desamăgirĭ.

Cronică din Budapesta.

Budapesta, 29 Noemvre n. 1891.

— Societatea de lectură „Petru Maiorŭ“ în şedinţa sa generală din 28 Noemvre a declaratŭ în înţelesulŭ statutelorŭ ei de membri onorarĭ pe d-lŭ Diamandi Manole, comerciantŭ în Braşov, pe d-lŭ Dr. Ioanŭ Mihu, advocatŭ în Orăştiă, pe d-lŭ Dr. Giorgiu Popa referentŭ şcolarŭ în Aradŭ şi pe d-lŭ Coriolanŭ Brediceanu, advocatŭ în Lugoşŭ, ca bărbaţĭ binemeritaţĭ de naţiunea română.

— Constatămŭ, că spre ajungerea scopului societăţii „Petru Maiorŭ“, membrii ei cetescŭ în fiă-care şedinţă lucrărĭ de cuprinsŭ literarŭ variatŭ. D-lŭ Alex. Mihuţa a cetitŭ despre „Sentimentulŭ frumosului“, d-lŭ Ath. Brădeanu o dare de sémă asupra povestirei „Savitri“, d-lŭ I. B. Boiu „Câteva cuvinte despre Gudrun“ şi d-lŭ Aurelŭ Cosma „Câteva cuvinte despre Anonymus“, prin care se încércă a constata, că acestŭ cronicarŭ, dela care au rĕmasŭ date de importanţă istorică fórte mare, mai cu sémă cu privire la Românĭ, a trăitŭ pe timpulŭ lui Bela I-iu, ér nu sub Bela II-lea.

— Dela Societatea „Petru Maiorŭ“ se póte procura escelenta tragediă în 5 acte „Horia“, scrisă în versurĭ de Ghiţă Popŭ, cu 50 cr. fără porto, şi „Istoria pentru începutulŭ Românilorŭ în Dacia-Traiană,“ de Petru Maiorŭ, cu preţŭ redusŭ de 60 cr.

— In ciuda tuturorŭ insinuărilorŭ perfide a câtorva ḑiare maghiare, ḑi de ḑi totŭ mai mulţĭ tinerĭ sĕ grupéză în jurulŭ soc. „Petru Maiorŭ“, ca singurulŭ focularŭ naţionalŭ română în capitala acésta plină de renegaţĭ.

— Timpulŭ pe aicĭ în genere a fostŭ móle; acum începe a se înăspri. O iérnă mai potrivită pentru studenţime, ca acésta, nu este de doritŭ. *—riu.*

La cestiunea rescumpĕrărei regalielor.

Chimitelnicŭlŭ de Câmpiă, 30 Novembre 1891.

Onorată Redacţiune! Semnele funestei dreptăţĭ cu care ne încércă domnitorii ḑilei, se înmulţescŭ din ḑi în ḑi.

Una din cele mai îngrozitóre doveḑĭ despre acéstă dreptate ni-s'a datŭ prin resolvarea cestiunei rescumpĕrărei regalielorŭ. Se scie, că preţulŭ rescumpĕrărei regalului de crişmăritŭ, ce după dreptate li-s'ar cuveni foştilorŭ colonĭ, carĭ au trasŭ jugulŭ celŭ amarŭ alŭ cruntei iobăgii, în urma unei hotărîri a Curiei ungurescĭ din 13 Ianuarie a. c. Nr. 91, se consideră de-arêndulŭ, ca banĭ comunalĭ, şi aşa în loculŭ banilorŭ, statulŭ dă comunităţii politice din fiăcare comună nisce obligaţiunĭ vinculare, pe basa cărora judele comunalŭ are sĕ priméscă la anumitŭ timpŭ interese, mi-se pare de 4%. Banii aceştia se punŭ în bugetulŭ comunalŭ la averea întregei comune, prin urmare, atâtŭ a Maghiarului, Jidovului, Ţiganului, carĭ n'au fostŭ apĕsaţĭ mai întru nimicŭ de sarcina iobăgiei, câtŭ şi a Românului, care a trasŭ atâta în acelŭ jugŭ amarŭ şi crudŭ. Din banii comunalĭ, firesce, se plătesce notarulŭ, judele, colectorulŭ etc. carĭ nu sunt numai ai foştilorŭ colonĭ şi nicĭ numai ai poporului de rêndŭ, ci şi a domnilorŭ ca marĭ proprietarĭ.

Cine nu vede óre aci o apucătură mişelésca în favorulŭ nobilimei maghiare? Da, căcĭ pe când marilorŭ proprietarĭ li-s'a solvitŭ şi li se solvesce suma rescumpĕrărei acestui regalŭ în banĭ gata din partea statului, pe atuncĭ amărîţii de iobagĭ se despoiă fără milă şi în modulŭ celŭ mai crudŭ, şi de acestŭ bagatelŭ făcêndu-li-se averea comună cu domnii carĭ din acelŭ dreptŭ şi-au luatŭ odată partea, ca aşa din a poporului sĕ se plătéscă în mare parte spesele comunale şi pentru domnĭ. Şi décă interesele anuale ale întregei sume de rescumpĕrare a regalului nu ar ajunge spre acoperirea speselorŭ comunale, érăşĭ poporulŭ va fi osênditŭ a contribui.

Fiindcă aicĭ suntŭ în jocŭ milióne de florinĭ, ca banĭ româneşcĭ câştigaţĭ cu preţŭ de sânge, câtŭ de bine ar fi, décă toţĭ domnii advocaţĭ românĭ, carĭ au procese de acestea, dér şi cei ce nu au, ar protesta până la dietă şi chiar până la Corónă, în contra susŭ numitei hotărîrĭ a Curiei, care după părerea judecătorilorŭ, e adusă pe basa unei legĭ vechĭ nesancţionate.

Din causă, că în multe comune din tratulŭ Ludoşului, regalulŭ de crişmăritŭ în urma aducerei legiĭ de rescumpĕrare, s'a donatŭ din partea foştilorŭ jubagĭ pentru a se ridica bisericĭ orĭ şcóle, ér în alte comune erau pe cale a-lŭ dona, ba în multe comune fusese donatŭ de ḑecĭ de anĭ; fiindcă prin amintita hotărîre a Curiei, tóte bisericele suntŭ despoiate de acestŭ avantagiu. P. On. D-nŭ Protopopŭ Nicolau Solomonŭ unde nu a pututŭ face pace cu pretendenţi politicĭ, ajungêndŭ lucrulŭ la pertractare a rugatŭ pe D-nulŭ Dr. Ioanŭ Raţŭ din Turda, ca sĕ ia asupră-şĭ apĕrarea acestorŭ drepturĭ româneşcĭ, şi d-sa, după cum s'a esprimatŭ, a decisŭ a merge cu apelaţiunea până la Curiă şi a mijloci chiar şi interpelărĭ în dietă, numai Dumneḑeu sĕ-i ajute, sĕ pótă reuşi învingĕtorŭ. Invingerea însĕ ar fi mai sigură, décă câtŭ de mulţĭ ar păşi pre acéstă cale.

Teodorŭ Hărşianu,
parochŭ gr. cat.

Unŭ învĕţătorŭ românŭ — a luatŭ lumea în capŭ.

Sub acestŭ titlu „Luminătoriulŭ“ aduce o scire sensaţională pe care „Tribuna“ s'a grăbitŭ a-o reproduce fără de nicĭ unŭ comentarŭ. Ėtă ce ḑice:

Unŭ învĕţătorŭ românŭ confesionalŭ dintr'o comună învecinată cu Timişóra şi aparţinĕtóre diecesei Aradului după unŭ serviciu de 22 de anĭ, pururea lăudatŭ pentru purtarea sa, în ḑilele trecute a luatŭ lumea în capŭ, părăsindu şĭ staţiunea şi ducêndu-şĭ bietele mobile... Causa acestei părăsirĭ este o şicanare ne mai pomenită din partea comitetului parochialŭ, carele, precum se ḑice, ar fi încă nelegalŭ, adecă neîntăritŭ în funcţiunea sa din partea consistoriului. De trei anĭ de ḑile, numitulŭ învĕţătorŭ n'a vĕḑutŭ crucerŭ din salarulŭ sĕu, deşi acesta nu era secuestratŭ judecătoresce nicĭ opritŭ din partea consistoriului. Comitetulŭ numitŭ n'a voitŭ sĕ plătéscă din renitenţă şi demnulŭ consistorŭ n'a fostŭ în stare sĕ insbutéscă a învinge cu puterea sa faţă de unŭ comitetŭ renitentŭ. Intr'aceste numitulŭ învĕţătorŭ nu era suspendatŭ dela oficiu, decĭ trebuia sĕ stée la postulŭ sĕu, însĕ se înţelege fără salarŭ. O causă quasi disciplinară, pe care renitenţii i-o acţaseră în capŭ, este demultŭ finită din partea forului supremŭ alŭ nostru, dér stă la consistorulŭ din Aradŭ, — nu la senatulŭ competentŭ şcolarŭ, ci la senatŭ necompetentŭ, neexpedată! Admirabilŭ e aceea, că totŭ cei bunĭ, cei mai adicţi ai causei naţionale păţescŭ astfelŭ de şicane — în diecesa Aradului. Aflămŭ de lipsă a avisa pe d-lŭ secretarŭ consistorialŭ preventivŭ, că n'are la ce ne mai trimite rectificările îndatinate.

Noi avemŭ despre casulŭ acesta următórele date:

Acelŭ învĕţătorŭ despre care ḑice „Luminătoriulŭ“, că a luatŭ lumea 'n capŭ, a înstrăitatŭ o sumă însemnată din banii comunei bisericescĭ, la a cărorŭ restituire l'a judecatŭ *însuşĭ consistoriulŭ metropolitanŭ*. Invĕţătorulŭ însĕ, mirosăndŭ judecata, şi-a transcrisŭ averea pe soţia sa, ér comuna bisericéscă vĕḑêndŭ acésta, a începutŭ a-i atrage jumĕtate din salarŭ spre achitarea banilorŭ înstrăinaţĭ. Pentru ca sĕ pótă eluda şi acésta acelŭ învĕţătorŭ, precum ni-se asigură, s'a aşeḑatŭ la altă staţiă în diecesa Caransebeşului.

Eată cum „a luatŭ lumea în capŭ“.

Literatură.

A apărutŭ:

Tatălŭ Radetzky. Biografia sa în cadrulŭ istoriei timpului sĕu. Pentru armata şi popórele Austro-Ungariei de *C. de Duncker*, majorŭ i. şi r. în statulŭ armatei, şefŭ alŭ secţiunei de scripte a archivei i. şi. r. de resbelŭ. Traducerea de *Oscar Criste*, locotenentŭ i. şi r. în regimentulŭ de infanteriă N. 50, comandantŭ în archiva i. şi r. de resbelŭ Viena 1891. Editura comitetului pentru ridicarea monumentului Radetzky. In comisiune la L. W. Seidel & Sohn librărĭ i. şi r. de curte. — Formatŭ 8° mare cu hârtiă şi tiparŭ de luxŭ în 228 paginĭ.

Prin edarea biografiei celui mai mare comandantŭ austriacŭ, a mareşalului campestru Radetzky, literatura s'a înavuţitŭ cu unŭ opŭ, care e celŭ mai bunŭ în feliulŭ sĕu. Comitetulŭ instituitŭ pentru ridicarea monumentului lui Radetzky în fruntea căruia este Alteţia Sa imperială Archiducele Albrecht, a însărcinatŭ cu compunerea acestei biografii pe d-lŭ majorŭ Carolŭ de Duncker unulŭ dintre cei mai bunĭ scriitorĭ în c. şi r. archivŭ belicŭ; d-lŭ majorŭ Carolŭ de Duncker a şi resolvatŭ tema, ce 'i s'a încredinţatŭ, spre mulţumirea generală şi în modulŭ celŭ mai splendidŭ, căcĭ acéstă biografiă este în sensŭ strictŭ, o carte poporală, scrisă într'o limbă simplă, dér energică, enarându-ne evenimentele cele mai marcante, începêndŭ dela anulŭ 1766 până la 1858, în care timpŭ marele comandantŭ de atâtea-orĭ a fostŭ apĕrătorulŭ decisivŭ alŭ întregităţii monarchiei. In opulŭ acesta fără 'frase banalĭ se represintă icóna lui Radetzky — mai bine ḑisŭ a „tatălui Radetzky,“ cum se numea elŭ de cătră bravii soldaţĭ, carĭ îlŭ adorau cu duioşiă — în tótă glor a sa formândŭ o parte însemnată din istoria lumei. Opulŭ confecţionatŭ cu multă eleganţă, cuprinde mai multe ilustraţiunĭ bine executate ale generalilor mai renumiţĭ din acelŭ timpŭ şi patru harte strategice de mare interesŭ nu numai pentru cei din branşa militară ci pentru fiă-cine, carele are óre-care interesŭ pentru istor; dinăi acestŭ motivŭ opulŭ se recomandă ca o lectură fórte de interesŭ. Pentru a fi accesibilŭ tuturorŭ naţiunilorŭ din monarchiă, opulŭ s'a tradusŭ mai în tóte limbile. Traducerea în limba română s'a făcutŭ de d-lŭ locotenentŭ O. Criste, comandantŭ c. şi r. în Archivul belicŭ, care pe lângă tóte greutăţile ce ocurŭ la traducerĭ de natura asta, a isbutitŭ pe deplinŭ, fără a se abate întru nimicŭ de spiritulŭ originalului.

DIVERSE.

Din şcólă. Invĕţătorulŭ le spune şcolarilorŭ, ca sĕ fiă cu băgare de sémă când mănâncă cireşe, şi le arătă pericolele, ce se nascŭ când înghite cineva o cireşe.

— „Ióne, ce se întêmplă, când sâmburele de cireşe rĕmâne în stomachŭ?“

— Iónŭ: „Cresce unŭ cireşŭ!“

„ALBINA“ institutŭ de creditŭ şi de economiĭ, Filiala Braşovŭ.

Conspectulŭ operaţiunilorŭ de cassă în luna Octomvre 1891.

Intrate:

Cassa în 31 Oct. 1891. fl. .	10,138.15
Depunerĭ spre fructificare .	170,842.63
Cambii rĕscumpĕrate. . .	98,975.68
Conturĭ curente	44,963.27
Imprumuturĭ pe efecte şi alte împrumuturĭ	2,465.50
Imprumuturĭ pe producte .	2,570.—
Monetă	1,927.25
Interese şi provisiunĭ . .	4,107.32
Comissiunĭ	600.—
Diverse	957.50
	fl. 337 547.30

Eşite:

Depunerĭ spre fructificare	fl. 125,859.51
Cambii escomptate . . .	47,378.50
Conturĭ curente.	83,252.83
Imprumuturĭ pe efecte şi alte împrumuturĭ	24,517.—
Imprumuturĭ pe producte .	2000.—
Monetă	1,960.02
Comissiunĭ	2,358.61
Interese şi provisiunĭ . .	866.43
Diverse	943 27
Spese şi salare.	1.197.69
Numerarŭ cu 30 Nov. 1891	47.213,44
	fl. 337,547.30

V. Bologa, m. p. dirigentŭ. N. P. Petrescu m. p. adjunctŭ.
V. Üvegeş, m. p. comptabilŭ.

Proprietarŭ: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ: Gregoriu Maiorŭ.

Cursulu pieței Brașovŭ

din 2 Decemvre st. n. 1891.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.26	Vênd.	9 29
Argintŭ românescŭ	„	9.18	„	9.23
Napoleon-d'orĭ - -	„	9.28	„	9.32
Lire turcescĭ - -	„	10.48	„	10.53
Imperialĭ - - - -	„	9.48	„	9.53
Galbinĭ - - - -	„	5.40	„	5.45
Scris. fonc. „Albina“ 6%		101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	99.50	„	—.—
Ruble rusescĭ - - -	„	110.—	„	112.—
Mărcĭ germane - -	„	57.50	„	57.80

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena

din 5 Decemvre a. c. 1891

Renta de aurŭ 4% - - -	103.—
Renta de hârtiă 5%	100 60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ - - - - - - - -	116.30
dto argintŭ - - - - -	97.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	110 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisunei]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	—.—
Bonurĭ rurale ungare - - - - - -	89 75
Bonurĭ croato-slavone - - - - - -	104.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	135.75
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	128 75
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - -	—.—
Renta de hârtiă austriacă - - - -	91.10
Renta de argintŭ austriacă - - - -	90 80
Renta de aurŭ austriacă - - - -	107.65
Losurĭ din 1860 - - - - - -	134.75
Acțiunile băncei austro-ungare	1002.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar.	314.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr	274.40
Galbenĭ împĕrătescĭ- - - - - -	5.58
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - -	9.34½
Mărcĭ 100 împ. germane - -	57 85
Londra 10 Livres sterlinge - - -	117.85

Avisŭ d-lorŭ abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînoirea prenumerațiune insĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămurtŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonați, că maĭ avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei“, precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans.“

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețulŭ abonamentuluĭ este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ. . . . . 3 fl. —
Pe șese lunĭ. . . . . 6 fl. —
Pe unŭ anŭ. . . . . 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei lunĭ. . . . . 10 fr.
Pe șese lunĭ . . . . 20 fr.
Pe unŭ anŭ. . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ. . . . . .2 fl. —
Pe șese lunĭ . . . . 1 fl. —
Pe trei lunĭ . . . . 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anŭ. . . . . 8 francĭ.
Pe șese lunĭ . . . . 4 francĭ.
Pe trei lunĭ . . . . 2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai ușorŭ și mai repede prin **mandate poștale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Octomvre 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53 / 4.—	7.06 / 7.13	1.50 / 2.24	2.12 / 2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriș	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕșel	8.14		6.39	5.47
Clușiu	8.29 / 8.46	10.37 / 11.10	6.56 / 8.20	6.— / 6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriș	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10.37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vințul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiușŭ	11.45 / 12.13	2.13	12.18 / 12.58	8.38 / 8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blașiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copșa mică	1.51 / 2.12		2.48 / 3.03	9.48 / 9.50
Mediașŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabetopole	3.04		4.07	10.28
Sighișóra	3 46		4.49	11.04
Hașfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apața	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9.18	1.35
Brașovŭ	8.—	Tren de persóne / 11.—	10.05	2.09 / 2.19
Timișŭ		2.41		3.01
Predealŭ		3.26		3.31
Bucurescĭ		9.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timișŭ	1.42		5.57	
Brașovŭ	2.18 / 2.48	4.20 / 5.07	6.58	7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apața	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Hașfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighișóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediașŭ	6.42	10.31		12.37
Copșa mică	6 55 / 6.57	10.47 / 11.06		12.53 / 1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blașiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiușŭ	8.— / 8.07	1.08 / 1.35	1.25 / 1.50	2.49 / 3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vințul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirișŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Clușiu	10.45 / 11.01	6.08 / 6.29	4.53 / 5.30	6.52 / 7.40
Nădășelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghirbău				8.15
Aghireșŭ		7.02	6.11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18 / 2.25	10.44 / 11.04	8.42 / 8.47	11.51 / 12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45 / 4.30	6.52 / T. d. per. 2.20	5.24 / 5.46
Glogovațŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulișŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bêrzava	6.12		7.27
Soborșinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10.19
Orăștia	10.16		10.50
Șibotŭ	10.36		11.16
Vinț. de josŭ	11.—		11.44
Alba-Iulia	11.26		12.06
Teiușŭ	11.53		12.38

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón.
Teiușŭ	3.09		1.39
Alba-Iulia	3.50		2.19
Vinț. de josŭ	4.09		2.36
Șibotŭ	4.52		3.03
Orăștia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4.17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5.53
Soborșinŭ	8.03		6.24
Bêrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9.44	5.14	7.46
Paulișŭ	9.58	6.01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovațŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46 / 11.18	8.24	8.40 / 9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1.55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroșenĭ

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Hațegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Banița	9.21	3.19	8.04
Petroșenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

Petroșenĭ	6.—	10.50	6.20
Banița	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Hațegŭ	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timișóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timișóra	8.42	2.04	8.57

Timișóra—Aradŭ

Timișóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirișŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirișŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra. . .	4.30	11.25
Odorheiu. . .	7.21	2.11

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu. . .	8.15	3.15
Sighișóra. . .	10.52	6.10

Careii-marĭ—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău.	11.—

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Mureșŭ-Ludoșŭ—Bistrița

Murĕșŭ-Ludoșŭ	4.—
Țagu-Budatelicŭ	6.48
Bistrița	9.59

Bistrița—Mureșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	1.16
Țagu-Budctelicŭ	4.15
Murĕșŭ-Ludoșŭ	7.21

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa mică	3.—	10.47	7.10
Șeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneș	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copșa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8.02	4.58	10 43
Loamneș	8.30	5.25	11.09
Șeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copșa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oșorheiu-R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoș	3 34	9.11	3.27
Oșorheiu	5.20 / 5.35	11.17	5.14 / 5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.-Oșorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oșorheiu	5.21	9.35 / 5.54	9.53 / 10.20
Ludoș	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedora

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedora—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.46	2.32	7.22
Cerna	5.11	3.—	7.50
Simeria	5.28	3.20	8.10

Brasov—Zêrnescĭ

Brașov	5.45	2.58
Zêrnescĭ	7.26	4.39

Zêrnescĭ—Brașov

Zêrnescĭ	8.—	5.20
Brașov	9.24	6.44

Brașov—S.-Georgiu

Brașovŭ	8.30	3.10
Uzonŭ	9.43	5.23
S .Georgiu	10.23	5.03

S.-Georgiu—Brasov.

S.-Georgiu	6.32	5.17
Uzonŭ	7.00	5.45
Brașovŭ	8.08	6 53

Nota: Nume încuriiadrațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ